DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۷۵۵

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ.ل

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER AMRC

لسم کال - دویمه دوره، ۷۵۵ مه ګڼه، پر له پسې ۱۸۲۲ ګڼه، د ۱۳۸۹ ل ـ د وري ۲۸ مه - د شنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د جمادي الاول ۳ مه د ۲۰۱۰ د اپریل ۱۷ مه

کاناډايي پوځيان د يوافغان ماشوم وژنه څېړي

د کاناډا پوځ د هغو تورونو د څېړنې په حال کې دی، چې له مخې يې ويل کېږي، په افغانستان کې د دې هېواد ځواکونو يو افغان ماشوم سهوا وواژه او وروسته يې د دې پېښې د پټولو هڅه وکړه، خو کاناډايي چارواکي وايي، چې د دې پېښې په اړه شواهد نه شته. د رويټرز خبري اژانس د راپور له مخې، دا تورونه هغه افغان ترجمان لګولي دي، چې مخکې يې له کاناډايي ځواکونو سره کار کاوه. دا په داسې حال کې ده چې د وروستيو نظر پوښتو له مخې په افغانستان کې د کاناډا له پوځي ماموريت څخه د هغه هېواد د خلکو ملاتړ کمزوری شوی دی.

جرگه صلح؛ پایان زودهنگام برای جنگ نیست

مارک سدویل نماینده ارشد ملکی ناتو در افغانستان می گوید که جرگه مشورتی صلح راه حل برای پایان بخشیدن زودهنگام جنگ در کشور نیست. قرار است دولت افغانستان ماه آینده یک جرگه مشورتی صلح را در کابل راه اندازی کند که انتظار می رود در آن رییس جمهور کرزی با پیشکش فرصت های اشتغال و پول به طالبان از آنان خواستار دست برداشتن از خشونت شود. نماینده ملکی ناتو گفته است: "من فکر نه کنم که صلح برای پایان شورش به گونه یک شبه در جرگه صلح صورت بگیرد و فکر می کنم توقع این کار واقع بینانه نیست." در همین حال سدویل می افزاید ص۳

د ملګرو ملتونو پنځه تنه کارکوونکي وتښتول شول

وسلوالو طالبانو دوري پر ۲۷مه، د بغلان _ سمنګانو پر لويه لار د ملګرو ملتونو پنځه افغان کارکوونکي وتښتول.

د هېواد په شمال کې د ۳۰۳ پامیر زون د پوليسو قوماندانۍ ويانډ لعل محمد احمدزي ووېل، چې د ملګرو ملتونو پنځه افغان کارکوونکي، چې د بغلان له پلخمري ښار څخه سمنګانو ته روان وو، د پلخمري ښار له دوه کيلومتری څخه له دوو موټرو سره تښتول شوي دي.

هغه وويل چې پوليسو د تښتول شويو کسانو د موندلو هڅې پېل کړې دي. ۳مخ

ځانمرګي بريد دري تنه ووژل او د لسو بهرنيانو په ګډون يې ۲۶تنه نور ټپيان کړل

په کندهار ښار کې د وړمې شپې په ځانمرګي بريد کې دري کسان ووژل شول او د لسو بهرنيانو په ګډون ۲۶ تنه نور ټپيان شول.

دا څرګندونې د کندهار والي توريالي ويسا دوري پر ۲۷ مه، په کندهار کې خبريالانو ته وکړې.

دده په وينا، دغه بريد د تونس موټر په وسيله وړمه شپه ۹بجې د کندهار میرویس روغتون ته ځېرمه پر هغه سړک شوی، چېرته چې د افغانستان د ثبات او پرمختګ اداري (ASI) او د کېمونيکس (CHEMONIX) نړيوالې او نورې نادولتي موسسې او امنيتي کمپنۍ شتون لري.

د افغانستان د ثبات او پرمختګ اداره د امريکا د پراختيايي اداري (USAID) له خوا تمويلېږي او کېمونيکس هم د امريکا د پراختيايي اداري يوه برخه ده، چې په ۳مخ

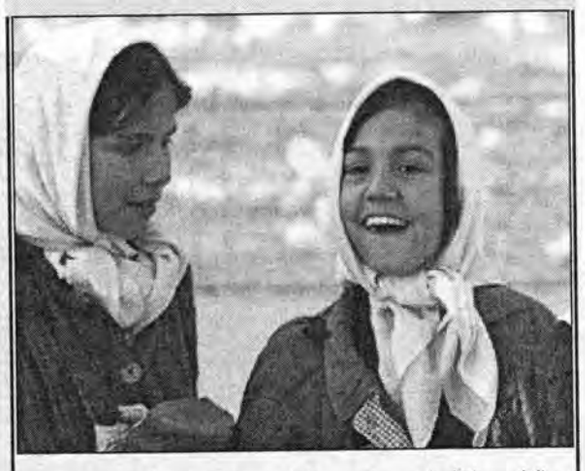

نگاهی گذرا به وضعیت تعلیم و تربیه در کشور

۲

بگرام هم دګوانتنامو ورور شو!

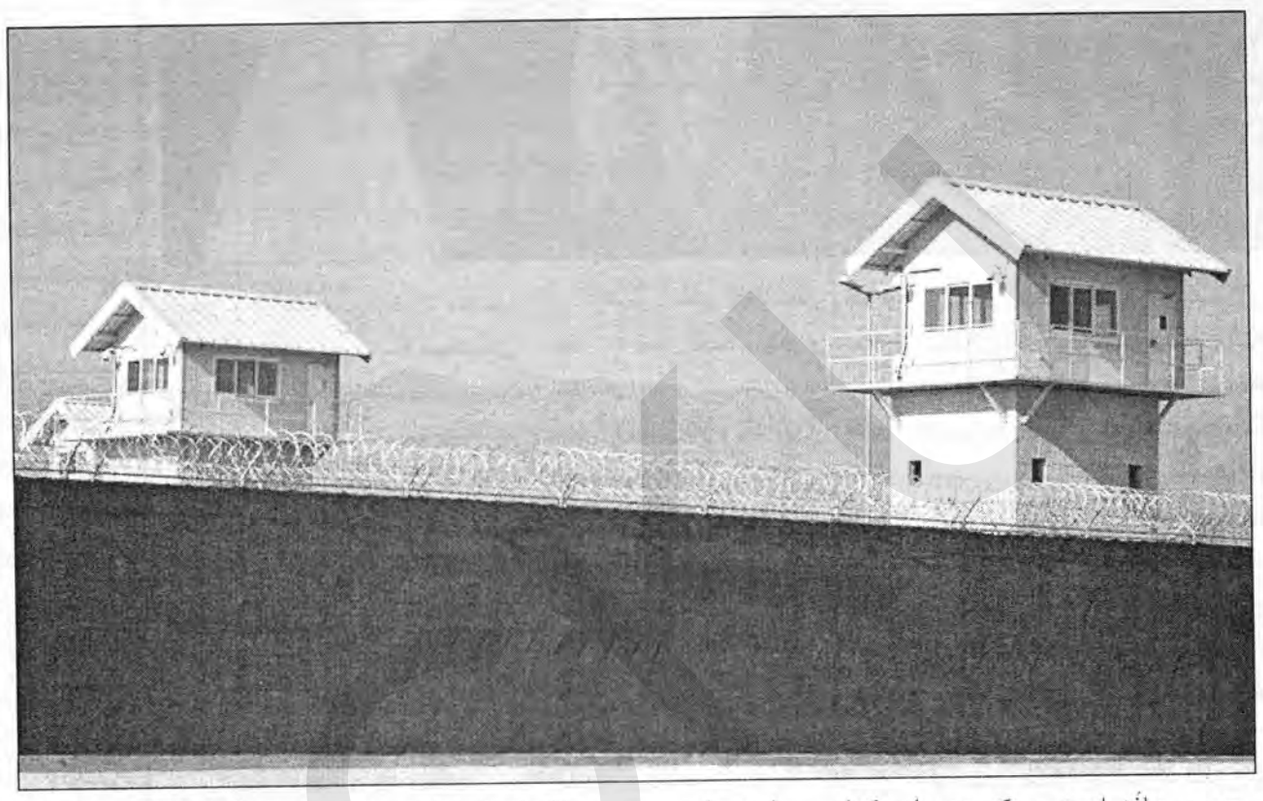

په دې وروستيو کې د بګرام زندانيانو ويلي، چې دوی د امريکايي پوځيانو له خوا وهل شوي او خوروول شوي دي.

د شهراغا په نامه يوه تن خوشې شوي بندي ويلي، چې دوی ته له بند نه د خوشې کېدو پر مهال وېل کېږي، چې د بند حال چاته ونه وايي او که يې ووايي نو سخت چلند به ورسره وشي. به همدې اړه امريکايي ټايمز ورځپاڼې په خپله يوه وروستۍ ګڼه کې ليکلي: په افغانستان کې د بګرام هوايي اډه اوس د مشهور زندان ګوانتنامو ورور شوې، ورځپاڼه زياتوي د باراک اوباما اداري په بګرام کې دپنتاګون تګلاره منلې او ملاتړ ورځنې کړی دی او د پټ تياره زندان خطاب ورته شوی دی. ورځپاڼه کاږي: ربرايوف ټولنې خبر ورکړی دی، چې مور به په امريکا کې د افغان شپونکي لپاره وکيل ونيسو، ځکه نومورې ۱۰ مياشتې پرته له کوم توره په دغه زندان کې تېرې کړې دي. ورځپاڼه په امريکايي پوځ کې د کيرک بلاک له خولې کاږي: ګل خان، چې يو افغان شپونکی دی، امريکايي سرتېرو سهوا نيولی دی، هغه مهال پرې مور د طالب مشر قاري ادريس ګومان کړی و، بيا مو بګرام ته ولېږدوه. ټايمز کاږي: امريکايي سرتېرې نه دا وړتيا لري او نه دا وس، چې د طالبانو غړي له نورو جلا کړي او ويې پېژني په بګرام کې تر اوسه ۷۷۹ بنديان شته، چې ۵۵۰ تنه يې راخوشې شوي دي، د ۳۳ تنو دوسيو څېړل شوي دي، د بګرام نظامي قاضيانو خبر ورکړی دی، چې ۲۸ تنه داسې وو، چې هېڅ ګناه يې نه وه کړې او دلته راوستل شوي او خوروول شوي دي.

۵۰ هزار نظامی آمریکایی به افغانستان منتقل شدند

یک منبع خبری روسیه روز جمعه اعلام کرد: آمریکا در کمتر از یک ماه و قبل از بروز ناآرامی‌ها و حوادث اخیر در جمهوری قرقیزستان، ۵۰هزار نظامی خود را از طریق پایگاه هوایی ماناس به افغانستان منتقل کرد. به گزارش ایرنا از مسکو، پایگاه خبری اینفوکس روسیه افزود: در حال حاضر یک هزار نیروی نظامی آمریکا در ماناس استقرار دارند. بدنبال بروز اغتشاش در قرقیزستان که از هفته گذشته در این کشور آغاز و منجر به برکناری قربان بیک باقی یف رییس جمهوری قرقیزستان شده، مخالفان پایگاه ماناس را در اختیار خود گرفتند و فعالیت عادی آن متوقف شده بود. از سوی دیگر منابع خبری روسیه امروز جمعه اعلام کردند: خانم روزا اوتان بایوا رییس دولت موقت قرقیزستان قرارداد استفاده آمریکا از پایگاه هوایی ماناس در حومه بیشکک را برای یک سال دیگر تمدید کرد. بر اساس خبرگزاری سایت خبری قطره، امریکا در سال ۲۰۰۱به بهانه آغاز عملیات ضد تروریستی در افغانستان، پایگاه هوایی خود در ماناس واقع در ۲۳کلیومتری شمال غربی بیشکک مرکز جمهوری قرقیزستان دایر کرد.

د جرمني د صدراعظمې سفر افغانستان ته د هغې د هېواد د سرتېرو پر وژنې استقبال شو

د جرمني صدراعظمې انګيلا ميرکل وړمه ورځ ووېل، دا لا هم د افغانستان جګړې ته ځان ژمن بولي، خو د دې په هېواد کې ډېر خلک شک کوي، چې ايا دا جنګ ضروري دی او که نه دی.

د جرمني صدراعظمې دا ځرګندونې وروسته له دې وکړې، چې په افغانستان کې د ځلورو جرمنيو پوځيانو د وژل کېدو او پنځو نورو د ټپي کېدو راپور ورکړای شو.

دا له ۲۰۰۳ کال راوروسته په يوه ورځ په افغانستان کې جرمني سرتېرو ته تر ټولو زياته مرګ ژوبله وه.

پر ۲۰۰۳ کال د کابل هوايي ډګر ته نژدې د يوې چاودنې په نتيجه کې ځلور جرمني پوځيان وژل شوي او ۲۹ نور ټپيان شوي وو.

انګيلا ميرکل د امريکا د ځلور ورځنۍ سفر په ترڅ کې په واشنګټن کې ووېل: موږ د دغو ځلور سرتېرو ياد لمانځو.

ميرکل همدارازووېل ۳مخ

د انتخاباتي شکايتونو د کمېسيون پرسر؛

کرزی او ولسي جرګه جوړجاړي ته سره ورسېدل

ددغه کمېسيون دوه تنه غړي بايد د ملګرو ملتونو په خوښه وټاکل شي

د ولسمشرۍ په تېرو انتخاباتو کې د انتخاباتي شکايتونو د کمېسيون له پنځوغړو څخه درې يې هغه بهرنيان وو، چې د ملګرو ملتونو له خوا غوره کېدل. همدې کمېسيون د ولسمشرۍ د تېرکال انتخاباتو د نتايجو تر اعلان وروسته وويل، چې د ولسمشر حامد کرزي په ګټه پراخې درغلۍ شوې دي.

شاغلي کرزي څه موده مخکې ويلي وو، چې د راروانو پارلماني انتخاباتو له پېل مخکې به د دې کمېسيون له ترکيب څخه بهرنيان وباسي او غړي به يې ټول افغانان وي، خو ملګرو ملتونو پردې خبره اند ښکنه څرګنده کړه، ويې ويل چې که ټول نه وي لږ تر لږه ځينې غړي خو يې بايد بهرنيان وي.

په هغه خبرپاڼه کې چې وړمه ورځ ۳مخ

دلوی او بښونکي خدای (ج) په نامه

سرمقاله

ولس د یوې بلې ازموینې په درشل کې

په هرو پنځو کلونو کې ولس د خپل برخلیک د ټاکلو لپاره له دوو سترو ازموینو سره مخ کېږي، لومړی ولسمشریزې ټاکنې، دویم د ولسي جرګې ټاکنې. په همدې ترڅ کې ټاکل شوې، چې د روان کال د وړي پر ۲۷ نېټه د ولسي جرګې د دویم پړاو یا دویمې دورې ټاکنې ترسره شي د همدې ټاکنو لپاره د نوماندانو د نوم لیکنې لړۍ رسماً پیل شوې او هره ورځ د هېواد په مرکز او ولایتونو کې نوماندان د ولسي جرګې څوکیو ته د ټاکنو په موخه خپل نومونه ثبتوي. په همدې لړ کې د ولسي جرګې ګڼ شمېر اوسنیو غړو هم یو ځل بیا د ولسي جرګې دویمې دورې ته د کاندیدېدو لپاره زړه ښه کړی او غواړي چې دا ځل هم ځانونه کاندید کړي. که د ولسي جرګې اوسنۍ دورې ته په لنډه توګه د حقیقتونو له زاویې وګورو، نو د دغې دورې په استازو کې یو شمېر داسې استازي وو، چې واقعاً یې ملت ته خدمت وکړ او خپله رښتینې استازولي یې په پوره امانتداری او بشپړ اخلاص سره ترسره کړه، خو یو شمېر استازي داسې هم وو، چې خپلو جیبونو ته یې خدمت وکړ، هغوی نه یوازې ملت ته خدمت ونه کړ، بلکې له ملت سره یې دوکې وکړې، دوی د ملت د استازو په نامه په ملت کې سیمه ییز، قومي او ژبني تعصب ته لار هواره کړه او په دې توګه یې د ملت په منځ کې کرکې او تعصوبونه راوپارول. په هر صورت دا هغه څه دي، چې ملت یې شاهد دی او د ولسي جرګې د اوسنۍ دورې د هرې ورځ انځور د ملت په زړه او ذهن کې شته او هېڅ شی له ملت نه پټ نه دي. دا چې څه شوي او څنګه شوي، د هغو په اړه بیا هم ملت قضاوت کولای شي او دا د ملت دنده ده، چې په اړه یې څنګه قضاوت کوي، خو اوس چې د ولسي جرګې د دویمې دورې لپاره د نوم لیکنې لړۍ پیل شوې، نو ملت د خپل برخلیک د ټاکنې لپاره د یوې لویې ازموینې په درشل کې قرار لري. ملت باید خپل برخلیک په خپله وټاکي، تېرې دورې ته په کتو سره د نوې دورې لپاره داسې کسانو ته رایه ورکړي، چې بیا پر خپله رایه پښېمانه نه وي، یانې خپله رایه په خپله خوښه وکاروي، د خپل سالم راتلونکي لپاره له ډېر احتیاط نه کار واخلي، ملي او معنوي ارزښتونه په پام کې ونیسي او هېڅاته هم یوازې د مادیاتو او غوړو وعدو په بدل کې رایه ورنه کړي، ځکه ولس د خپلې رایې په کارولو سره د ځان لپاره هم غوره برخلیک ټاکلی شي او هم ناوړه برخلیک، نو اوس د ولس خوښه، چې ځانته غوره برخلیک ټاکي او که ناوړه.

نگاهی گذرا به وضعیت تعلیم و تربیه در کشور

تهیه و ترتیب: طارق احمد

حضور ۱۶۰۰ متعلم در برخی از مکاتب افغانستان و اغلب دو یا سه شیفته کار کردن مکاتب و تشکیل صنوف درس در راهروها و حتا حیاط مکتب، با توجه به نبود امکانات کافی حکایتی جز اشتیاق متعلمان افغان برای تحصیل ندارد.

با آنکه در شماری از مناطق افغانستان در برخی زمینه‌ها وضعیت تعلیم بهبود قابل توجهی یافته است، به نظر می‌رسد، هنوز چالش‌های زیادی بر سر راه روند تعلیم و تربیه در این کشور وجود دارد.

گزارش‌ها نشان می‌دهد که از پنج سال پیش تاکنون تعلیم و تربیهٔ افغانستان طی یک طرح بازسازی پنج ساله، آموزش استادان، بازسازی و مدرن کردن مراکز تعلیمی و تشویق والدین برای توجه به تحصیل فرزندان‌شان را در برنامهٔ کاری خود قرار داده است که با توجه به شرایط موجود، می‌توان این حرکت‌ها را موفق دانست.

از شاخص‌ترین موارد درسی ارایه شده در مکاتب افغانستان می‌توان به درس جغرافیا، علوم دینی، ریاضی، زبان و ادبیات و هنر اشاره کرد. با وجود اینکه بسیاری از نهادهای بین‌المللی مسوول در امر تعلیم و تربیه معتقد اند، آرامش نسبی افغانستان پس از تحمل ۳۰ سال جنگ پنهان و آشکار، زمینه را برای اندیشیدن به آیندهٔ کودکان، نوجوانان و جوانان این کشور فراهم کرده است؛ اما تاکنون به‌جزء موارد اندکی، هیچ حرکت مثبتی در این زمینه صورت نگرفته است.

به گفتهٔ مقام های معارف کشور، ۲۸ درصد از استادان هنوز دیپلوم نگرفته‌اند و تنها ۴۶ درصد از آنان، دورهٔ دارالمعلمین را به پایان رسانده‌اند.

با این حساب، بیشتر معلمان داخل خدمت، واجد شرایط معلمی نمی‌باشند.

فقر، به معنای واقعی آن مشکلی است که به شدت بر روند تعلیم و تربیهٔ کشور سایه افکنده است.

"نفیسه وردک" معلم صنف اول یکی از مکاتب کابل، در این خصوص می‌گوید: تردیدی نیست که حضور ۶۸ متعلم در یک صنف، خود به خود امکان هر گونه تعلیم و تربیه را از معلم سلب می‌کند؛ حتا اگر متبحرترین متعلم هم باشد. وی در ادامه می گوید: گرما، آلوده گی هوا، وجود انواع جانوران و حشرات مضر در صنف و محیط مکتب، زباله‌هایی که در همه جای مکتب دیده می‌شود و حتا سطلی برای جمع‌آوری آن‌ها وجود ندارد، همه این عوامل برای نامطلوب‌ترشدن فضای آموزشی‌کافی است. علاوه بر این، معضلات، احتمال بیماری حتا یکی از متعلمان که می‌تواند، حداقل برای یک هفته صنف را به تعطیلی بکشاند نیز، وجود دارد.

مقام های معارف کشور نیز معتقد اند که کمبود کتب درسی، عدم دسترسی به لابراتوارها و مواد آموزشی و نبود فضای مصئون برای تعلیم و تربیه، از چالش‌های بزرگ فراروی نظام تعلیمی کشور می‌باشد.

مقام های مسوول با بیان اینکه عدم دسترسی مردم به مکتب از مشکلات اساسی در بحث تعلیم و تربیه است، خاطر نشان می کنند، با وجودی که ارقام دقیقی در این راستا موجود نیست، اما تخمین این است که هنوز هم نیمی از کودکان افغان که دارای سن تحصیل هستند، خارج از مکاتب می‌باشند؛ یعنی تنها حدود ۵۰ درصد از کودکانی که به سن مکتب رفتن رسیده‌اند، هم اکنون به مکتب می‌روند.

این مقام ها، ناتوانی دولت را در راستای تربیت معلمان و بهبود شرایط زنده گی آنان یادآور شد و می گویند، در حال حاضر، وزارت معارف به ۸۷ هزار معلم نیاز دارد؛ اما تنها ظرفیت جذب ۱۲ هزار و ۵۰۰ تن را دارد.

از سوی دیگر، کمبود معلمان زن به عنوان مهمترین مشکل در این زمینه است؛ به باور کارشناسان این مشکل، باعث ایجاد یک حلقهٔ خبیثه در نظام تعلیمی کشور شده است. دخترانی که از دورهٔ ابتدایی فارغ می‌شوند، به این دلیل که در مکاتب شان معلم زن ندارند، به دورهٔ لیسه نمی‌روند و تا زمانی که آن‌ها به دورهٔ عالی نروند، هیچ‌گاه نمی‌توانیم، معلم زن کافی داشته باشیم.

اما در مورد اینکه چرا شماری از معلمان زن حاضر به تدریس در تعدادی از ولسوالی ها نیستند و چه عواملی مشکلات فراروی تعلیم و تربیه در کشور وجود دارد، باید خاطرنشان کرد: عواملی که این مشکل را به میان می‌آورد، البته در تمام ولایت های کشور یکسان نیست، ولی مجموع این عوامل متاسفانه دست به دست هم می‌دهند، تا عدم دسترسی فرزندان این سرزمین را به مکتب به شکلی که مورد قبول هیچ کس نیست، نگه دارند.

در همین حال، عدم هماهنگی نهادهای دولتی نیز سبب پیچیده‌تر شدن این مشکل شده است. به عنوان نمونه، ولسی جرگه طرح ازدیاد حقوق و معاشات معلمان سراسر کشور را مطرح کرد، ولی پیش از تصویب آن با واکنش وزارت مالیه روبه‌رو شد، چرا که این وزارت از عدم توانایی دولت برای ازدیاد امتیاز معلمان خبر می دهد. این مقام از کمبود آموزگار، فضای آموزشی و محدویت منابع مالی به عنوان عواملی یاد کرد که در کنار دیگر مشکلات آموزش و پرورش در این کشور را گسترده‌تر ساخته است.

نبود ساختمان نیز یکی دیگر از موارد حاد آموزش و پرورش در افغانستان می‌باشد که دولت تا حد زیادی در حل این مشکل ناکام بوده است. به عنوان نمونه، امسال بیش از ۵۰ درصد از ۹۰۰ هزار کودکی که وارد مکتب شده‌اند، باید سراسر سال آموزشی را در زیر درختان، زیر خیمه ها، ساختمان های نیمه ویران و یا فضای کاملا باز بگذرانند. در کنار این، بازگشت هزاران پناهجوی افغان از کشورهای همسایه نیز به تعداد متعلمان افزوده است؛ در حالی که جای کافی برای پذیرش متعلمان جدید وجود ندارد.

پایگاه های اصلی تروریزم در کجاست؟

خالد وفایی

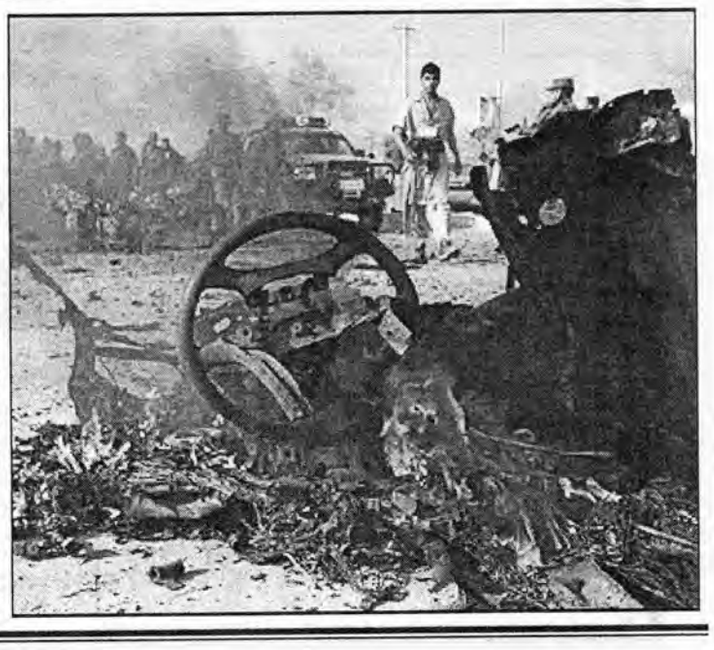

تروریزم پدیده یی است که اهداف سیاسی و رسیدن به قدرت از طریق ایجاد دهشت و وحشت شالودهٔ فعالیت های آن را تشکیل می دهد؛ این سازمان که اکثراً به عنوان ابزار سیاسی در دست قدرت های بزرگ قرار دارد، برای تحقق خواسته های مورد نظر شان به هر وسیله و ابزار ممکن، متوسل می شوند که اغلباً اهداف غیرنظامی و مردم بیگناه را قربانی می گیرد؛ زیرا این پدیدهٔ وحشت آور به منظور براندازی نظام های حاکم و برهم زدن امنیت و آرامش جوامع غرض رویکار آوردن رژیم سیاسی مورد نظر شان ذریعهٔ سازماندهی برنامه های تروریستی و هراس افگنانه در بین مردم تلاش و در این راه، از هر گونه ابزاری استفاده می نمایند، به این ترتیب، تروریزم امروزه به یک چالش بزرگ جهانی و منطقه یی مبدل شده است؛ زیرا تبعات ناشی از فعالیت های دهشت افگنانهٔ آنان تهدیدهای جدی را فراه راه امنیت و ثبات منطقه و جهان قرار داده است، به همین دلیل است که تلاش های کشورهای جهان را در امر مبارزه و پیکار با عوامل اصلی آن در یک مساعی مشترک باعث شده و کوشش ها برآن است، تا منابع تمویل و تجهیز آن، شناسایی و استراتیژی های مؤثر مبنی به از بین بردن آن عملی گردد. اما به رغم تمامی این تلاش ها، تحرکات نظامی و فعالیت های هراس افگنانه همه روزه امنیت و ثبات تعدادی از کشورها را به چالش می گیرد که در این میان، افغانستان کشوری است که همواره از رهگذر فعالیت های تروریستی در منطقه متأثر و آسیب های بزرگی را ناشی از فعالیت های تخریبی آنان به ویژه در عرصهٔ امنیتی متحمل شده است؛ چنانکه حاکمیت چندسالهٔ نظام تندرو که به هدف نابودی مردم و از بین بردن باورها و هنجارهای دینی افغانستان، قدرت های بیگانه و جنگسازان پاکستانی آن را به وجود آورده بود، دال بر این مدعاست، آنان که از یک نگرش و تفکر انسان ستیزانه و عقاید کور و تاریک مذهبی پیروی می نمایند. صدمات جبران ناپذیری را در زمینه های مختلف و به خصوص بر روند توسعهٔ سیاسی و انکشاف اقتصادی-فرهنگی این کشور وارد نموده اند.

به هر حال، پس از حادثهٔ یازدهم سپتمبر و درهم شکسته شدن رژیم طالبان از افغانستان، تلاش های جمعی در انجام اصلاحات زیربنایی و برقراری صلح و ثبات پایه دار در افغانستان آغاز و راهکارهای لازم در این راستا اتخاذ گردید که سرانجام این تلاش ها به موفقیت ها و دستاوردهای خوبی منجر گردید، اما متأسفانه تداوم درگیری ها و گسترش دامنهٔ بدامنی ها بار دیگر از جانب تندروان فرایند استقرار امنیت و ثبات قابل اعتبار در این کشور را به چالش کشیده، و این شورشیان در پایگاه های آن طرف مرز جنوبی کشور توسط حا میان بیرونی و اصلی شان تجدید سازمان یافته که هر از گاهی با قتل و کشتار افراد و اشخاص بیگناه تلاش دارند، تا فضای ترس و بی اعتمادی را دوباره در بین مردم، تشدید بخشند. بنابر این مسلم است که دشمنان دیرینهٔ صلح و آرامش مردم افغانستان، از طریق حمایت های همه جانبهٔ خویش از این جنگجویان دهشت افکن و هماهنگی فعالیت های تروریستی نمی خواهند ص۳

وقتی که افراد تحصیلکرده...

موصوف گفت که گر چه دولت برنامه های جهت ارتقای ظرفیت محصلان روی دست دارد؛ اما متأسفانه کدام برنامه یی جهت جذب آنها وجود ندارد.

رییس پوهنځی تعلیم و تربیهٔ بلخ علاوه کرد: "بیشترین این محصلان سرگردان می گردند و در دوایر دولتی جذب نمی شوند، خصوصاً در بخش معارف در بخش تعلیم و تربیه آن طوری که لازم است، جذب نمی شوند که اکثرا متاثر اند، از این وضعیت."

به گزارش خبرگزاری روز، موضوع عدم اشتغال، در حالی یکی از دغدغه های فکری این محصلان است که ریاست معارف ولایت بلخ، از کمبود معلمان مسلکی، ابراز نگرانی می کند. مسوولان معارف می گویند که بیشتر فارغان پوهنځی تعلیم و تربیهٔ پوهنتون بلخ باید در معارف جذب شوند؛ اما مشکلاتی در این عرصه وجود دارد.

محمد ظاهر پنهان، رییس معارف بلخ می گوید، در برخی از ولسوالی های این ولایت، معلمان مسلکی وجود ندارد و کسانی که از پوهنځی تعلیم و تربیه و یا صنف چهارده فارغ شده اند، حاضر نیستند که در ولسوالی ها ایفای وظیفه نمایند.

وی، خاطر نشان ساخت که کم بودن حقوق ماهانهٔ معلمان و دور بودن راه ها سبب شده، تا این فارغان در ولسوالی ها نروند.

پوهنتون بلخ بیش از سه هزار محصل پسر و دختر را در پوهنځی های مختلف به شمول تعلیم و تربیه، ادبیات، شرعیات، زراعت، اقتصاد و... در خود جا داده است.

گفته می شود که از جملهٔ هشت میلیون افراد مستعد به کار در سراسر کشور، بیش از سه میلیون آنها بیکار بوده و زمینهٔ کار وجود ندارد. شماری از این افراد به خاطر به دست آوردن کار، به گونهٔ غیرقانونی و همراه با قاچاقچیان انسان ، کشور را ترک نموده و به کشورهای همسایه و یا اروپایی می روند که تعدادی از آنان در سفر، جان های خود را از دست می دهند.

د جرمني د صدراعظمې سفر...

دا حقیقت دی، چې د هر جرمنیان او په نړۍ کې نور خلک د پوځي هلوځلو په باب پوښتنې کوي، خو دا داسې ماموریت دی، چې زمونږ خپله ازادي او امنیت تضمینوي.

په جرمني کې له وروستۍ نظرپوښتنې سره سم د دغه هېواد په سلو کې ۶۲ پوښتل شویو خلکو له افغانستانه د جرمني پوځیانو د وتلو غوښتنه کړې ده.

دا نظر پوښتنه په کندوز کې د درو جرمني سرتېرو له وژل کېدو وروسته د ستیرن مجلې لپاره فورسا انستیتیوت کړې وه.

وړمه ورځ ځلور تنه نور جرمني پوځیان هغه مهال ووژل شول، چې له کندوزه بغلان ته روان وو. په دې پېښه کې چې پلخمري ته نژدې شوې، پنځه نور جرمني سرتېري ژوبل شول. د جرمني د دې پي اې خبري اژانس د راپور له مخې دې پېښې د جرمني مقاماتو ته تکان ورکړ.

مېرمن میرکل خپلو پوځیانو ته ډاډ ورکړ، چې د دې حکومت له دوی سره ملګري او ملاتړی دی. د پېښې په وخت مېرمن میرکل د امریکا په سانفرانسیسکو کې وه. هغې له هماغه ځایه د پېښې له ټپیانو او د وژل شویو کسانو د کورنیو له غړیو سره خواخوږي څرګنده کړه.

د جرمني صدراعظمې په عین حال کې وویل چې له افغان ماموریت سره دا دول خطرونه ترلي دي. خو مهمه دا ده چې پوځیان په دې پوهېږي چې حکومت د دوی ترشا ولاړ دی.

د جرمني د وسلوالو ځواکونو ټولنې وویل، چې دا پېښه د دوی لپاره ټکان ورکوونکې او پاروونکې وه. دې ټولنې پر حکومت تور ولګاوه، چې په افغانستان کې خپلو پوځیانو ته کافي او لازمه وسله نه ورکوي.

ځانمرګي بريد درې تنه ووژل...

افغانستان کې د دولتي ادارو د کاري وړتیاوو د لوړولو په برخه کې فعالیت کوي.

د ده د معلوماتوله مخې، په ټپي شویو لسو بهرنیانو کې درې امریکایان، یو د جنوبي افریقا او نور د بېلابېلو هېوادونو اوسېدونکي شامل دي.

ویسا، د نورو معلوماتو له ورکولو پرته وویل، چې یادو بهرنیانو په همدې سیمه کې د بهرنیو موسسو په دفترونو کې کار کاوه.

نوموړي وویل چې ټپي شوي بهرنیان په کندهار کې د نړیوالو سوله ساتو ځواکونو روغتون ته لېږدول شوي او دی یې د روغتیایي حالت په اړه معلومات نه لري.

د ویسا په وینا، په وژل شویو کسانو کې یو پولیس، یو د میخانیکي لېسې زده کوونکی او یو عام وګړی شامل دي او پاتې ۱۶ ټپیان ملکي افغانان او د شخصي امنیتي کمپنیو افغان ساتونکي دي.

د کندهار د میرویس روغتون نوکریوال ډاکټر، چې د نوم له ځرګندولو یې ډډه کوله، ووېل چې روغتون ته ۱۶ټپیان وروړل شوي، چې د دریو روغتیایي حالت یې نازک دی او نورله درملنې وروسته له روغتون څخه رخصت شوي دي.

د پېښې ځای ته د نژدې سیمې اوسېدونکي خالد پژواک خبري اژانس ته ویلي: ((موږ ډوډۍ ته ناست وو، چې لومړی سره لمبه هوا ته پورته شوه او بیا د داسې زوروړې چاودنې غږ شو، چې هېڅکله موهم نه و اورېدلی.)) دی وایي چې د چاودنې له غږ سره د دوی او د شاوخوا کورونو دروازې او ښیښې ماتې شوې دي. هغه زیاته کړه چې دی نور د پېښې په اړه معلومات نه لري، ځکه چې کله له چاودنې وروسته له کوره بهرون ته لاړ، سیمه د امنیتي کسانو له خوا کلابنده وه. قاري یوسف احمدي، چې ځان د وسلوالو طالبانو ویاند بولي، وایي چې برید د دوی کسانو کړی او موخه یې بهرنیان وو. هغه ویلي چې په برید کې یې ۱۳ تنه بهرنیان وژلي دي.

د ملګرو ملتونو پنځه تنه...

په افغانستان کې د ملګرو ملتونو یوې سرچینې هم بي بي سي ته ویلي، چې د دوی پنځه افغان کارکوونکي لادرکه شوي دي.

د سرچینې د معلوماتو له مخې، هڅې یې پیل کړې دي، تر څو معلومه کړي، چې کارکوونکو ته یې څه ورپېښ شوي دي.

په بغلان کې د مولوي امان الله په نامه د وسلوالو طالبانو یوه ځایي قوماندان پژواک خبري اژانس ته ویلي چې پرون د ملګرو ملتونو ۴ موټر د دوی کسانو تښتولي دي.

هغه وویل چې وسلوالو طالبانو په یادو موټرو کې ټول ناست کسان له ځان سره بهولي دي.

خو نوموړي ونه ویل، چې په دې موټرو کې څو کسان وو، چې دوی له ځان سره بهولي دي.

کرزی او ولسي جرګه...

د جمهوري ریاست د مطبوعاتي دفتر له خوا خپره شوه، د ولسمشر ویاند ویلي، چې بشاغلي کرزي منلي ده، چې د دې کمېسیون دوه غړي د ملګرو ملتونو په خوښه وټاکل شي.

خبرپاڼه زیاتوي، چې د ملي شورا ځینو وکیلانو او د بېلابېلو قومونو استازو هم دا انتخاباتي شکایتونو په کمېسیون کې د دوو بهرنیانو له غړیتوب سره موافقه کړې ده. اسوشېټېډ پریس خبري اژانس په دې اړه په راپور کې لیکي، چې ان د نړیوالې ټولنې د دوو استازو له غړیتوب سره سره به دا کمېسیون لا هم داسې یو کمېسیون وي، چې ډېره برخه غړي به یې افغانان وي.

اژانس له ولسمشر سره په غونډه کې د ځینو ګډونوالو له قوله لیکي، چې وایي د انتخاباتي شکایتونو په کمېسیون کې به د کابل پوهنتون یو استاد، د پارلمان یو استازی، د سترې محکمې له خوا یو ورپېژندل شوی استازی او دوه بهرنیان غړیتوب ولري. دازادي راډیو د رپوټ له مخې، په ولسي جرګه کې د بامیانو استازي محمداکبري او د ولسي جرګې ځینو نورو غړو، چې له افغان ولسمشر سره په غونډه کې حاضر وو، اسوشېټېډ پریس ته ویلي دي، چې د انتخاباتي شکایتونو د کمېسیون د ترکیب په اړه موافقه وروسته ده. خو د ولسمشر د ویاند وحیدعمر له خوا په خپره شوې اعلامیه کې ویل شوي دي، چې د کمېسیون د ترکیب جزییات به د شنبې له ورځې مخکې خپاره نه شي.

اژانس وړاندې لیکي، چې د ملګرو ملتونو یوه ویاند ډان مک نورتون د کمېسیون د نوي ترکیب په اړه له تبصرې ډډه وکړه، ویې ویل چې تر هغه وخته چې د کمېسیون د غړو فهرست په رسمي ډول اعلان نه شي، په دې اړه څه نه شي ویلای.

جرگه صلح؛ پایان زود...

که در این نشست سراسری برنامه بدیل برای آن عده از شورشیان که به گونه عقیده ای به هراس افگنی متعهد نیستد، ارائه خواهد شد. او ابراز امیدواری می کند که اشتراک کننده گان این جرگه از این برنامه حمایت کنند.

آقای سدویل که چهار ماه پیش به این سمت گماشته شده است، می افزاید افراد که در رده های طالبان می جنگند به گونه کوتاه مدت استخدام می شوند و عایدات ناچیزی دارند.

او همچنان می افزاید: "گفته می شود جنگجویان طالبان ده دالر امریکایی روزانه عاید دارند، اما در واقعیت به این گونه نیست. در حقیقت این افراد برای کار های مشخص پرداخته می شوند. مبلغ مشخصی برای کار مشخصی برای آنان پرداخته می شود." به گفته این مقام ارشد ناتو برنامه ای که آنان روی داست دارد اینست که فرصت های کاری دراز مدت برای افراد که سلاح های شان را به زمین می گذارند، آماده شود.

برای پیشبرد این برنامه، نماینده گان کشور های جهان چهار ماه پیش در نشست لندن وعدهٔ کمک ۱۴۰ میلیون دالر را به دولت افغانستان کردند که بیشتر این بودجه توسط دولت چاپان پرداخته می شود.

سدویل همچنان گفت که برنامه های نظامی تنها راه حل برای بحران افغانستان نیست، بلکه برنامه های سیاسی و غیرنظامی نیز از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

به عقیده این مقام ناتو نبرد افغانستان یک نبرد دیرینه و کلاسیک نیست که در آن از بین بردن تمام شورشیان تنها راه حل برای تامین صلح باشد.

در همین حال نیروهای امریکایی و ناتو برنامه ۱۲ تا ۱۸ ماهه ای را برای بیرون راندن طالبان از پایگاه های اصلی شان در سراسر افغانستان آغاز کرده اند.

پایگاه های اصلی...

ثبات پایه دار و سراسری در این کشور برقرار گردد. اما اینکه چه کسانی بانی این گروه های ترس آور اند و از ادامهٔ ناامنی ها در افغانستان حمایت می نمایند، مسأله یی است که بر هیچ کسی پوشیده و پنهان نیست؛ زیرا تحلیل از عوامل اصلی ناامنی ها در افغانستان و تأمل در راستای چگونگی پیدایش جریان های تندرو، بیانگر نقش گستردهٔ کشور همسایهٔ جنوبی افغا نستان در این زمینه می باشد زیرا این کشور با پیگیری استراتیژی مداخله در افغانستان و تشدید نابسامانی های داخلی از دیری بدین سو در افزایش ناامنی ها نقش بسزایی ایفا نموده است؛ ضمناً مشارکت صریح و مستقیم کشور متذکره در خرابی ها و ویرانی های افغانستان، کمک به ناامنی ها و جنگ و به همین ترتیب، سازماندهی مجدد شورشیان به منظور برهم زدن امنیت و آرامش در این کشور و رسیدن به اولویت های موردنظر شان از این طریق واقعیتی است واضح و روشن.

عوامل فساد اداری در افغانستان

عبدالشکور (علی زاده) محصل سال سوم فاکولتهٔ ژورنا لیزم پوهنتون کابل

مبارزه با فساد اداری از اولویت های مهم حکومت های افغانستان پس از طالبان بوده است؛ به همان اندازه یی که ناامنی و مواد مخدر باعث مشکلات در جامعهٔ ما شده است و یا می شود، فساد اداری نیز، نیروی جامعه را تحلیل برده است. حجم عظیمی از کمک های بین المللی در طول سال های گذشته، صرف به خاطر موجودیت فساد اداری در نهادهای دولتی افغانستان، موثریت نداشته و به هدر رفته است.

زمانی حتا باور به این بود که فساد اداری به خاطر مشکلاتی است که دولت در آن وضعیت قرار داشت. ضعف ادارات دولتی، فقرعمومی، پایان بودن ظرفیت کارمندان، پیامدهای جنگ های پی در پی، بیروکراسی حاکم براردارات دولت، پایان بودن معاشات کارمندان دولتی این همه از دلایلی است که منجر به ترویج و گسترش بیش از حد این پدیدهٔ شوم در کشور ما شده است، اما با گذشت زمان، هرچند که دولت قوت یافت و شماری از مشکلات کمتر شد، اما فساد اداری مسیر صعودی خود را طی کرد، تا جایی که یکی از مهمترین موضوعات در انتخابات ریاست جمهوری دولت دوم، موضوع چگونگی مبارزه با فساد اداری بود. پس آزروی کارآمدن دولت جدید نیز، توجه جهان و مردم افغانستان معطوف به چگونگی عملکرد دولت در مبارزه علیه فساد اداری است. دلایل گوناگونی برای فسادادارای در جوامع مختلف عنوان شده است. فقر اقتصادی و نابسامانی های درآمد کارکنان. فقر فرهنگی و عدم وجود باورهای استوار اخلاقی و نبود مقرارت و قوانین بازدارنده و نظام های کنترولی موثر از زمرهٔ دلایل اصلی بروز فسادادارای بوده است. سه عامل فقراقتصادی، فقر فرهنگی و نبود نظام کنترول کننده، عمده ترین عوامل فساد اداری در کشور ما شمرده می شود. افغانستان کشوری است که پیش از نیمی از مردم آن زیر فقر زنده گی می کنند؛ اگر کمک های جامعهٔ جهانی نباشد، بودجهٔ دولت جوابگوی نیازهای دولت نیست. بزرگترین هزینه های دولت در بخش های مختلف، متکی بر کمک های خارجی به افغانستان است. همین گونه، از نگاه فرهنگی نیز افغانستان وضعیت نابسامانی دارد. رابطهٔ دولت و مردم و نهادهای دولتی باید تابع فرهنگی پویا و زنده باشد. در حالی که در افغانستان، فرهنگ رابطهٔ متقابل دولت و ملت و پاسخ دهی شفاف دولت و ملت نهادینه نشده است. تغییر نظام ها با بنیش ها و جهانبینی های کاملا متفاوت در طول سی سال گذشته همه چیزها را در افغانستان متزلزل نموده است. به همین صورت، نظامی که بتواند، فعالیت های دولتی اقتصادی و اجتماعی را کنترول کند، وجود ندارد. تشکیل- ادارات کوچک و بزرگ که در سال های گذشته ساخته شده است. نه تنها بر حل مشکلات کمک نکرده، بلکه مشکلات را افزونتر ساخته. این ادارات بر مبنای نیازها و واقعیت ها ساخته نشده است و به همین جهت نیز، برای حل مشکل موثر نبوده اند. سال ها مبارزه با فسا د اداری در افغانستان، از حد شعار فراتر نرفت و اکنون که به نظر می رسد، دولت گام های جدید تری را برای مبارزه با فسا د اداری بر می دارد لازم است، تا با دیدگاه ها و راهکارهای تازه وارد این عرصه شود.

قبل از همه چیز باید به عوامل اقتصادی و فرهنگی به عنوان عوامل اساسی این پدیده توجه شود. در وجود فقر اقتصادی گسترده و فقر فرهنگی عمیق و نبود سیستم های نظارت کننده، به نظر می رسد که مبارزه با فساد اداری به پیروزی نخواهد رسید.

بررسی ریشهٔ ناامنی ها در حوزهٔ غرب کشور

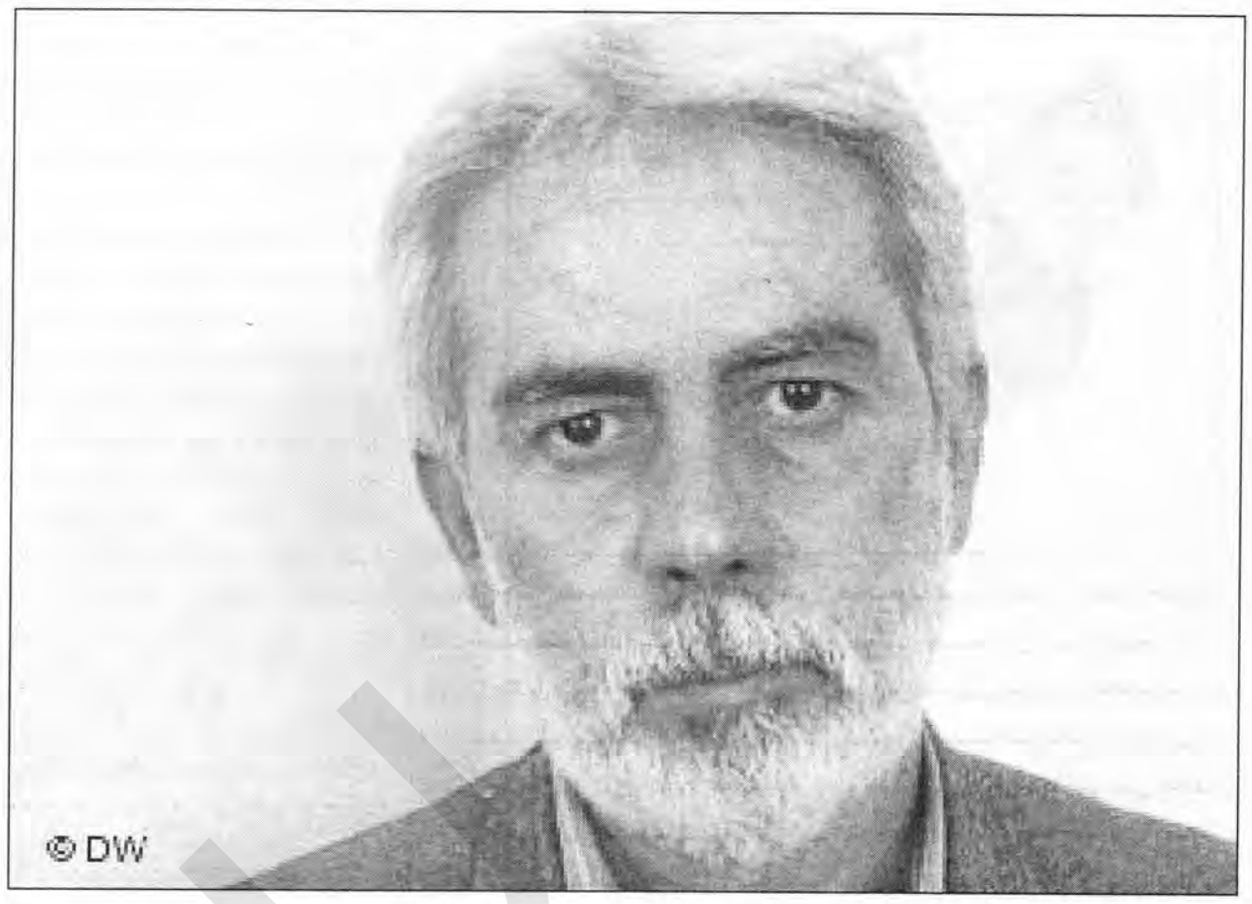

در قسمت ناامنی ها دیدگاه های مختلفی وجود دارد. افغانستان بستر تسویهٔ حساب های جهان شده؛ از جملهٔ این عوامل، یکی اینکه خود سیاست ها و مواضعی را که پاکستان در قسمت افغانستان داشته است، می توان نام برد. حوزهٔ غرب افغانستان هر از گاهی شاهد ناامنی ها بوده است. اخیراً بار دیگر در مناطقی از هرات و ولایات همجوار آن، طالبان دست به تحرکات پراگنده زده، باعث ایجاد اختلال در امنیت شده اند. در برخی از مناطق طالبان، شاگردان مکاتب را تهدید کرده اند که دیگر به مکتب نروند. این موضوع و در کل وضعیت حوزهٔ غرب را در گفتگویی با آقای بشیر احمد رییس مجمع مدنی هرات و کارشناس مسایل سیاسی در میان گذاشته ایم:

س: آقای بشیر احمد وضعیت امنیتی در حوزهٔ غرب افغانستان را چگونه ارزیابی می کنید؟

ج: در قسمت ناامنی ها، دیدگاه های مختلفی وجود دارد. افغانستان بستر تسویهٔ حساب های جهان شده؛ از جملهٔ این عوامل، یکی اینکه خود سیاست ها و مواضعی را که پاکستان در قسمت افغانستان داشته است، می توان نام برد. مورد دوم بعضی از تحلیلگران سیاسی داخلی افغانستان و تحلیلگران خارجی معتقد اند که غرب و در رأس آن امریکا، دارای اهداف درازمدتی در سطح منطقه است و اگر امنیت در افغانستان تثبیت شود و افغانستان آرامش پیدا کند. آنها ممکن به سیاست های درازمدتی که در افغانستان و منطقه دارند، دست پیدا نکنند. ادامهٔ حضور نیروهای خارجی در افغانستان، ارتباطی به چالش های امنیتی دارد. حضور نیروهای خارجی در داخل افغانستان، مرکز تسویهٔ حساب های کشورهای هم منطقه و هم کشورهای غربی در داخل افغانستان شده است.

س: اما اگر مشخصاً بفرمایید که وضعیت غرب افغانستان چگونه است؟

ج: مابه صورت پراکنده چالش های امنیتی را در سطح حوزهٔ جنوب غرب مشاهده می کنیم و در هرات هم گاهگاهی دیده می شود در ولسوالی گذره در این مقطعی که با شما صحبت می کنم، یک سلسه ناامنی هایی را در داخل گذره می بینیم.

نیروهای مخالف دولت گاه گاهی در داخل ولسوالی گذره و اطراف گذره دیده می شوند و مردم گذره هم با توجه به اینکه، پایگاه های مخالفان دولت در گذره برداشته شده، بازهم از این وضعیت شکنندهٔ امنیتی در گذره، نگران اند.

س: شما اطلاع دارید که طالبان مسلح تهدید کردند که ۵ باب مکتب را در ولسوالی های کشک کهنه و شیندند را مسدود می کنند. گاهی هم دیده شده که مکاتب مسدود شده و دوباره بازگشایی شده، شما در این باره چه فکرمی کنید که دلیل آن به چی برمی گردد؟

ج: مسألهٔ ناامنی یا چالش های امنیتی، همیشه سیر نزولی و صعودی داشته؛ در هرجایی که فکر بکنند، در همین مقطع لازم است، یک سری ناامنی ایجاد شود، ایجاد می کنند. البته ناآرامی ها را می توانیم، ارتباط دهیم به اینکه که جرگهٔ صلح را پیشرو داریم و سیمینار بین المللی افغانستان را پیشرو داریم.

اما ناامنی هایی که در بعضی نقاط حوزهٔ غرب ما می بینیم، در کشک کهنه اخطار داده شده که مکاتب را مسدود می کنند، حتا شاگردان مکاتب را طالبان موتر سیکل سوار تهدید کردند، در صورتی که به مکتب بروند، آنان را می ربایند؛ این همان مسایلی است که به مسألهٔ ناامنی حوزهٔ جنوب غرب مخصوصاً هرات تأثیر منفی گذاشته و حتا همین مسأله امکان دارد، برای مدتی بعد در داخل هرات هم به وجود بیاید.

س: جرگه صلح چقدر می تواند، در ایجاد امنیت افغانستان موثر باشد، با توجه به گفته های شما و کنش ها و واکنش هایی که از طرف طالبان و نیروهای مخالف دولت و همچنان نیروهای خارجی در افغانستان در قسمت جرگهٔ صلح، وجود دارد؟

ج: در قسمت طالبانی که شعارهایی می دهند و می خواهند، سرنوشت افغانستان به دست آنها رقم بخورد و می خواهند، در دولت نقش داشته باشند و حرف آنها این است که ما مخالف نیروهای خارجی هستیم، من فکرمی کنم، اگر در مشاجره با آنها جدل های منفی صورت بگیرد و درگیری ها با آنها شدت یابد، دامنهٔ ناامنی در داخل افغانستان بیشتر می شود. یکی از راه هایی که خود امریکاییان در اجلاسی که چند وقت قبل در بریتانیا برگزارشده بود، اعلام کردند که به مبلغ ۵۰۰ میلیون دالر برای برنامهٔ صلح در افغانستان در نظر گرفتند، برای طالبان دست سوم شغل ایجاد کنند و طالبان دست اول و دوم را در دولت سهیم بسازند، این یکی از مصوبات کنفرانس لندن بوده و آقای کرزی هم بر اساس همین مواضع غرب، یک سلسله تماس هایی با گروه های مخالف از جمله مولوی عمر، آقای حکمتیار و حقانی داشته، ولی امروز همان کسانی که اجلاس لندن را تشکیل دادند و ۵۰۰ میلیون دالر را اختصاص دادند برای پروژهٔ صلح در داخل افغانستان و مذاکره با طالبان میانه رو و رادیکال، همان کسان امروز با جرگهٔ صلح در داخل افغانستان مخالفت نشان می دهند. اگر این جرگهٔ صلح در داخل افغانستان ایجاد شود و جناح های میانه رو از طالبان وارد این پروژه صلح شوند این می تواند، برای امنیت افغانستان مهم باشد و چالش های امنیتی افغانستان را کم کند.

س: به نظرشما، ضعف سیاست دولتمداران افغانستان در چالش های امنیتی بیشتر تأثیردارد یا دخالت کشورهای همسایه و کشورهای جهان ؟

ج: این برمی گردد به ضعف مدیریت داخلی دولت افغانستان. دولت افغانستان در ظرف بیش از۸ سال نتوانسته، هنوز فساد اداری را در افغانستان از بین ببرد، مسألهٔ تروریزم و دامنه های آن را کوتاه بسازد و ریشه های آن را بسوزاند و به فقر و بیکاری در افغانستان پایان دهد و هم ضعف مدیریت کشورهای غربی در قسمت افغانستان است. افغانستان کشوری است که بافت های اجتماعی مردم افغانستان برای غربی ها ناشناخته بوده؛ هرچند آنها در داخل افغانستان در گذشته ها کارکرده باشند، ولی نتوانسته اند، ملت افغانستان را و بافت اجتماعی افغانستان و انگیزه های ملت افغانستان را درک کنند. لذا مانند روسیه در داخل افغانستان به یک چالش بزرگ مواجه شدند و فعلاً به وسیلهٔ راهکاری که بتوانند، خود را از این چالش نجات بدهند وجود ندارد. کشورهای غربی هم در این قسمت گیر کرده اند.

وقتی که افراد تحصیلکرده از مشکل بیکاری رنج می برند

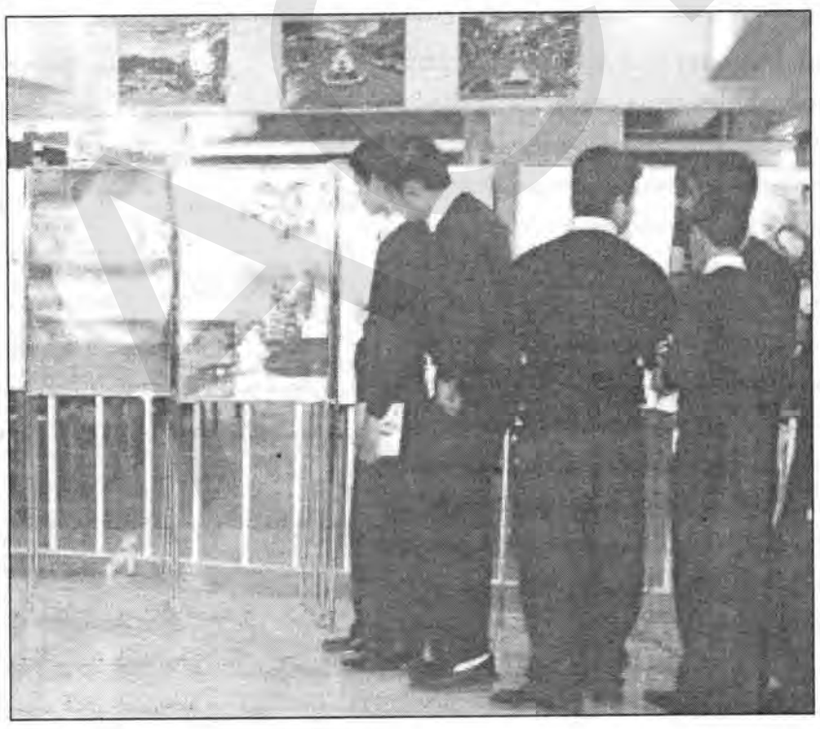

در حالی که در افغانستان مسألهٔ بیکاری به مشکل حادی تبدیل شده است، شمار زیادی از مردم از این مشکل رنج می برند، دولت و دولتمردان نه تنها تا کنون در این راستا گام های موثر و کاری یی نبرداشته اند، بلکه در اثر بی اعتنایی و ناکارایی، مشکل بیکاری با گذشت هر روز در کشور پیچیده تر و مشکل زاتر می گردد، چنانکه اکنون افزون بر افراد بیسواد، طبقهٔ تحصیل یافتهٔ کشور نیز از این ناحیه رنج می برند. به همین اساس، شماری از فارغ التحصیلان پوهنځی تعلیم و تربیهٔ پوهنتون ولایت بلخ، از نبود زمینهٔ کاری ابراز نگرانی نموده؛ از دولت خواستار از میان برداشتن این مشکل شده اند.

به گزارش روزنامهٔ اراده، آنان تاکید می کنند که دولت باید برنامه یی را برای جذب محصلان، روی دست داشته باشد، تا آنها بعد از فراغت، با مشکل بیکاری رو به رو نگردند.

آنان ابراز می دارند، هم اکنون صدها تن از فارغان، یا بیکار اند و یا شمار اندکی از آنان که مصروفیت پیدا کرده اند، خلاف رشتهٔ تحصیلی شان است.

این شکایات در حالی ابراز شده که روز گذشته ۴۰۰ محصل پسر و دختر از پوهنځی تعلیم و تربیهٔ پوهنتون بلخ فارغ شدند.

عنایت الله، یکتن از این محصلان اظهار می دارد، موضوع عدم اشتغال جوانان تحصیلکرده، یک مشکل بزرگ است که سر راه فارغ التحصیلان قرار دارد.

وی، می گوید: " بیش از ۸۰ تا ۹۰ درصد محصلینی که فارغ می شوند، بیکار هستند؛ پس اینها چی کار کنند."

نورمحمد، محصل می گوید: " بدبختانه که شمار زیادی از جوانان، شانزده سال درس می خوانند و سرانجام یا بیکار هستند و یا در کارهای خلاف رشتهٔ شان جذب می شوند."

او از دولت خواست که زمینهٔ کار را برای شان مساعد سازد، تا هم امنیت روانی آنان تأمین گردد و هم به امنیت و پیشرفت اقتصادی کشور، کمک شود.

غلام دستگیر، رییس پوهنځی تعلیم و تربیهٔ بلخ نیز، بر این باور است که دولت کدام برنامه یی جهت جذب این محصلان در کارهای مطابق رشتهٔ تحصیلی شان ندارد.

وی، اظهار می دارد، این جوانان در بخش هایی که تخصص حاصل کرده اند، می توانند، مصدر خدمت باشند؛ اما با تأسف که زمینهٔ کار برای شان وجود ندارد.

ص۳

اراده ورځپانه یوازې د سرلیکنې ننګه کوې، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپانه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشراتی افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیري
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
گزارشگر: امان الله "ایمان" ۰۷۷۸۸۷۷۷۳۵
دیزاین : نبي "پیاوری"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.
ایمیل: erada.daily@yahoo.com

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mujib Rahman Amiri
Designer: Nabi "Paiwarry"
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com